

Sverige kan bli bättre på social innovation

- **Social innovation och socialt entreprenörskap är ännu en liten fråga i Sverige, men i Storbritannien och EU är det ett område man lyfter fram i många sammanhang och sätter stora förhoppningar till.**

Erika Augustinsson arbetar sedan tio år med sociala innovationer och socialt entreprenörskap. Hon skrev för några år sedan boken *”Tjäna pengar och rädda världen”* och är i dag verksam vid Mötesplats social innovation vid Malmö högskola, en nationell plattform för att främja utveckling av sociala innovationer och socialt entreprenörskap.

För att illustrera vad social innovation handlar om, visade hon några exempel – från asfalterade vägar och avgiftsfria bibliotek till wikipedia och facebook.

- Social innovation är i grunden ingenting nytt, men på senare år har intresset ökat därför att många ser möjligheten att möta de stora samhällsutmaningarna genom socialt entreprenörskap och sociala innovationer.

Nya affärsmodeller

Mötesplats social innovation är en plattform som ägs och drivs av Malmö högskola, med finansiering bland annat från Region Skåne. Mötesplatsen arbetar med policy, rådgivning och ekosystem för sociala innovationer och forskning, bland annat i samverkan med Roskildes universitet. Särskild fokusområden är:

- Resultatmätningar. Inom EU pågår arbete för att utveckla metoder för att mäta resultat från socialt entreprenörskap och innovation.
- Affärsverksamhet och samhällsnytta (också kallat Corporate social responsibility).
- Finansiering och affärsmodeller.
- Ledning och organisation.
- Socialt entreprenörskap drivs ofta genom hybridorganisationer, i skärningen mellan privat, offentlig och ideell sektor, säger Erika Augustinsson. Det kräver nya former av företagande och nya modeller för ledarskap.

Det finns många olika begrepp i svang inom området: samhällsentreprenörskap, publikt entreprenörskap, socialt företagande mm.

Den definition av begreppet social innovation som Mötesplatsen arbetar med lyder:

”Social innovation är initiativ som strävar efter att möta samhällets utmaningar, och som innefattar innovativa idéer och metoder för hur vi ska lösa samhällsproblem på nya sätt”.

Mötesplatsen arbetar framför allt med sociala entreprenörer som är tillväxtorienterade. Ofta driver de någon form av näringsaktivitet. Till exempel: Barista, en cafékedja inom fairtrade och ekologiskt kaffe, som skänker delar av intäkterna till Afrika; Saltå kvarn; Peepoople som utvecklat en bärbar toalett för användning i världens slumområden; Allwin, ett tjänsteföretag som vill minska matsvinnet

- Sammanfattningsvis visar dessa företag att samhällsutmaningar kan ge tillväxtpöjligheter, säger Erika Augustinsson.

62 000 brittiska social enterprises

Storbritannien är det europeiska land som ligger längst framme när det gäller att utveckla socialt entreprenörskap. I UK finns ca 62 000 sociala företag (social enterprises), som omsätter ca 27 miljarder pund och har 800 000 anställda.

Redan i början av 00-talet tog Tony Blairs regering initiativ för att utveckla sektorn.

- I ett tidigt skede fick Bank of England i uppdrag att undersöka finansieringsmöjligheterna för dessa företag, vilket resulterat i en statlig investeringsfond med 600 miljoner pund. Man har skapat nya associationsformer som stödjer socialt företagande och utvecklat certifieringen Social enterprise mark.
- I vår startar också en Social stock exchange (börs) i London, säger Erika Augustinsson.

Lyfts fram av EU

Även i andra europeiska länder är social innovation och socialt entreprenörskap växande. EU har de senaste åren tagit en rad initiativ för att stödja sektorn.

- I dag inkluderas social innovation i strategin *Europa 2020* och i flaggskeppsinitiativet *Innovation Union*. Inom *Social business initiative* lanserades en gemensam politik, som arbetar med upphandlingsförfaranden, synliggörande och finansiering, till exempel genom sociala investeringsfonder.

Social innovation Europe är en digital plattform som samlar alla europeiska initiativ inom området (rapporter, forskning, konferenser, mm). Även inom forskningsprogrammen för nästa period (Horizon 2020) diskuteras samhällsutmaningar.

- Allt detta finns att läsa om i BEPA:s rapport *Empowering people, driving change – Social innovation in the European union*, där social innovation lyfts fram som ett framtida tillväxtområde, säger Erika Augustinsson.

Även i Sverige pågår många initiativ, men det sker enligt Erika lite okoordinerat:

- Många vill jobba med social innovation, men man vet inte riktigt hur. Då kan de ta kontakt med oss på Mötesplatsen, så kan vi hjälpa till att lotsa dem rätt, säger Erika Augustinsson.

Maria Lindqvist